

DRŽAVNI ARHIV U SLAVONSKOM BRODU

ARHIVSKI FOND

HR-DASB-109

OSNOVNA ŠKOLA BABINA GREDA

(1775.)1927. - 1944.

SUMARNI INVENTAR

Fond opisala **Katarina Aladrović - Mehandžija**

Slavonski Brod , 2013.

SADRŽAJ

OPIS FONDA

IDENTIFIKACIJA

Identifikacijska oznaka / Signatura / Naslov

Vrijeme nastanka gradiva

Razina opisa

Količina zapisa..... 3

KONTEKST

Naziv stvaratelja..... 4

Povijest stvaratelja..... 4

Povijest arhivskog fonda..... 6

Način preuzimanja ili predaje..... 6

SADRŽAJ I USTROJ

Sadržaj..... 7

Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

Plan sređivanja..... 7

UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

Uvjeti dostupnosti

Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Jezik/pismo u gradivu

Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Obavijesna pomagala..... 8

DOPUNSKI IZVORI

Dopunski izvori

Bibliografija..... 9

KONTROLA OPISA

Napomena arhivista

Pravila ili propisi

Nadnevak izrade opisa..... 9

INVENTARNI POPIS..... 10

OPIS FONDA

IDENTIFIKACIJA

Identifikacijska oznaka /signatura

HR-DASB-109

Naslov

OSNOVNA ŠKOLA BABINA GREDA

Vrijeme nastanka gradiva

1927.-1944.

Razina opisa

Fond

Količina jedinice opisa

1 tehničkih jedinica (kutija), spisi

(0, 10 d /m)

KONTEKST

Naziv stvaratelja

Niža pučka škola u Babinoj Gredi 1775.-1929.

Državna narodna osnovna škola u Babinoj Gredi 1929.-1941.

Državna mješovita pučka škola u Babinoj Gredi 1941.-1945.

Narodna osnovna škola Babina Greda 1945.-1947.

Narodna osmogodišnja škola Babina Greda 1947.-1968.

Povijest stvaratelja

Opća pučka škola u Babinoj Gredi je osnovana 1775. kada je premještena iz Slavenskog Šamca. Prvi učitelj je bio Mihajlo Blosz, a škola je imala 45 učenika. Zatvorena je 1793. radi pomanjkanja sredstava.

U Babinoj Gredi se ponovno naredbom od 3.11.1816. osniva i otvara općinsko-njemačka narodna škola, a dvije godine poslije je sagrađena i prva školska zgrada.¹Školarinu su morali plaćati svi krajišnici, a svaka kuća je morala za svog đaka dovesti u školu kola drva za grijanje. Siromašniji su dobivali knjige besplatno, a ostali su ih morali kupovati. Od 1827. uvedene su opetovnice za djevojke i mladiće. Nju su polazili poslije završene općinske-njemačke škole. Trajala je tri, a poslije dvije godine. Mijat Stojanović, rođeni Babogredac, po kojem je škola kasnije dobila ime, radi u školi od 1844. do 1850. godine. Narodna i njemačka škola radile su do 1871. godine, a tada je narodna pretvorena u dvorazrednu djevojačku, a njemačka u trirazrednu dječjačku školu. U narodnoj školi je radilo sedam učitelja i svi su bili Babogreci.

Novim školskim zakonom iz 1890. godine djevojačka i dječjačka škola spojene su u jednu školu-Nižu pučku školu. Te godine su u njoj radili Ivan Martinović, Franjo Kutuzović, Terezija Jajić i Terezija Vranić. Kada je 1894. godine školu preuzeo novi ravnatelj Petar Golubović, naišao je na zapuštenu školsku imovinu, administraciju, a jedan od velikih problema je bio izbjegavanje škole ili neredovito pohađanje nastave. Ovaj problem je zabilježen u mnogim slavonskim, seoskim školama, a isti će se protezati sve do 50-ih i 60-ih godina 20. stoljeća.

¹ Nema sela nad Babine Grede, Babina Greda, 2009. , str.6

Stara školska zgrada, iako vremenom nadograđivana, postala je zbog povećanog broja učenika pretijesna i premala, pa se 1897.g pristupilo izgradnji nove škole koja je posvećena i otvorena 1899.godine. Imala je 4 učionice, dvije zbornice i stan za domara. Godine 1902. u školi je bilo 251 učenik.

Nova školska zgrada sa dvije učionice je sagrađena 1935.² Broj učenika je rastao te je 1939. bilo 408 učenika.

Nakon 2. Svjetskog rata povećava se broj razreda u školi, a od 1954. škola je prerasla u osmogodišnju. Tri godine poslije je u naselju Kladavac osnovana i područna škola. Od 1960. do 1982. u zaseoku Lučica je radila još jedna područna škola. broj učenika 1960. je 657 , a radilo je 22 učitelja.³ Godine 1971. Škola je dobila ime "Mijat Stojanović".

Zbog povećanja broja učenika, nastava se izvodila na pet različitih lokacija: u staroj školi, Domu kulture, vatrogasnom domu, novoj školi i prvog babogredskoj čitaonici u Čevatovu. Da bi se riješio ovaj problem neadekvatne nastave, tadašnji direktor Ilija Babić i predsjednik Mjesne zajednica Babina Greda kao i sve babogredske strukture pokreću inicijativu za izgradnju škole i prikupljanje sredstava. Kamen temeljac za izgradnju je položio tadašnji predsjednik Skupštine MZ Babina Greda Ivan Babić 14. travnja 1988.g. Izgradnja škole se odužila zbog zabranjenih investicija u tadašnjoj državi, pa je gradnja podijeljena u 33 etape kako bi se ipak mogao ostvariti cilj. Zbog nedovoljnih novčanih sredstava, početka rata i dolaska izbjeglica i drugih čimbenika škola je otvorena tek u 1993.godine.

Nova, tada još neuseljena škola je 8. kolovoza 1992. pogođena u granatiranju sela što je opet odgodilo početak nastave u novom prostoru. Nastava se školske godine 1992./1993. izvodila s prekidima. Učenici viših razreda pohađali su nastavu u skraćenom obliku u čitaonice Donja mala i Berava, a niži razredi su se okupljali po kućama gdje nisu dotad padale granate. Škola je svečano otvorena 5. rujna 1993.godine i od onda se nastava u njoj redovno odvija do današnjih dana.⁴

² Isto, str.9

³ Isto, str.10

⁴ Isto, str.35

Povijest arhivskog fonda

Državni je arhiv u Slavonskom Brodu preuzeo 1959. godine arhivsko gradivo od Osnovne škole Babina Greda. Gradivo je nastalo radom te škole u razdoblju od 1927. do 1944. Gradivo je preuzeto u djelomično sređenom stanju, zajedno s popisom gradiva, a sadrži 1 kutiju spisa.

Način preuzimanja ili predaje

Državni je arhiv u Slavonskom Brodu preuzeo je 8. listopada 1959. godine arhivsko gradivo od Osnovne škole Babina Greda . Podatke o predaji nalazimo u zapisniku o primopredaji od 8. listopada te u Knjizi primljenog gradiva. Babina Greda je jedno kratko razdoblje odnosno od 1955. do 1963. bila pod kotarom Slavonski Brod stoga je i gradivo u ovom fondu samo djelomično jer više ne pripada brodskom nego županjskom području.

Gradivo fonda je upisano u Knjigu primljenog gradiva br.I. pod brojem 17 na str. 11, te u Knjigu općeg inventara I. pod br. 38 na str.42.

SADRŽAJ I USTROJ

Sadržaj

Fond ove osnovne škole se sastoji od zapisnika školskog odbora Babina Greda, pedagoške dokumentacije u obliku spisa i statističkih izvješća te građevinske i financijske dokumentacije te vezane za ostale djelatnosti škole.

Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

Tijekom sređivanja gradiva u Državnom arhivu u Slavonskom Brodu nije izvršeno izlučivanje iz fonda.

Plan sređivanja

1. Zapisnici školskog odbora Babina Greda
2. Pedagoška dokumentacija
3. Građevinska dokumentacija
4. Dokumentacija koja se odnosi na ostale djelatnosti škole
5. Financijska dokumentacija

UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

Uvjeti dostupnosti

Gradivo fonda dostupno je sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima(NN br. 105/1997) i Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva (NN br. 67/1999). Osobni podaci koje sadržava pedagoška dokumentacija dostupni su 70 godina od nastanka odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se ti podaci odnose.

Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Uvjeti objavljivanja i umnožavanja utvrđeni su Pravilnikom o korištenju arhivskog gradiva te Pravilnikom o radu čitaonice Državnog arhiva u Slavonskom Brodu.

Jezik/pismo u gradivu

Jezik je hrvatski, a pismo latinica.

Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Spisi su većinom u dobrom stanju, uz mala mehanička oštećenja. Restauracija nije potrebna.

Obavijesna pomagala

Sumarni inventar izrađen u Državnom arhivu u Slavonskom Brodu 2013. godine sukladno Općoj međunarodnoj normi za opis arhivskoga gradiva ISAD(G).

DOPUNSKI IZVORI

Bibliografija

Cuvaj Antun, Građa za povijest školstva, sv. I, III., 1910.

Nema sela nad Babine Grede-100 godina KUD-a „Mijat Stojanović“ Babina Greda, Babina Greda, 2009.

KONTROLA OPISA

Napomena arhivista

Stvaratelj je klasificiran kao djelatnost kulture i obrazovanja s arhivskom klasifikacijskom oznakom D.5.

Pravila ili propisi

Gradivo je opisano po Općoj međunarodnoj normi za opis arhivskoga gradiva,⁵ (2.izd.) i Međunarodnoj normi arhivističkoga normiranoga zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji⁶.

Nadnevak izrade opisa

Travanj, 2013.

⁵ ISAD(G): Opća međunarodna norma za opis arhivskoga gradiva.-2.izdanje, Zagreb,2001.

⁶ ISAAR(CPF): Međunarodna norma arhivističkoga normiranoga zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji, Zagreb,1999.

INVENTARNI POPIS

HR-DASB-109 OSNOVNA ŠKOLA BABINA GREDA

Signatura serije: HR-DASB-109/1

Naslov: Osnovna škola Babina Greda

Naziv serije: ZAPISNICI ŠKOLSKOG ODBORA BABINA GREDA

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa: 1928. – 1941.

Razina opisa: Serija

Količina: 1 svežnjic

Spisi

Br. teh. jedinice	Serija	Podserija	Sadržaj inventarne jedinice	Vremenska odrednica	Količina	Napomena
1.	1. ZAPISNICI	1.1. Zapisnici mjesnog školskog odbora	ZAPISNICI Mjesnog školskog odbora Babina Greda 1928., 1930.–1931., 1934., 1938. godina	1928. - 1938.	1 kutija	Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	1. ZAPISNICI	1.2. Zapisnici Općinskog poglavarstva Babina Greda	ZAPISNICI Općinskog poglavarstva Babina Greda 1931., 1933.–1935., 1941., godina	1931. - 1941.		

Signatura serije: HR-DASB-109/2

Naslov: Osnovna škola Babina Greda

Naziv serije: PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa: 1927. – 1944.

Razina opisa: Serija

Količina: 1 svežnjic

Br. teh. jedinice	Serija	Podserija	Sadržaj inventarne jedinice	Vremenska odrednica	Količina	Napomena
1.	2. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	2.1. Upisi djece u školu	Dokumentacija koja se odnosi na upis školske djece, prevođenje i ispisivanje djece iz razreda, popis školskih sposobnjaka 1928., 1930., 1931., 1934., 1935. – 1938. god.	1928. - 1938.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	2. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	2.2. Ne pohađanje škole	Dokumentacija i podaci o djeci koja ne polaze školu 1927., 1929. – 1931. 1933. – 1934., 1936. god.	1927. - 1936.		

Br. teh. jedinice	Seriya	Podseriya	Sadržaj inventarne jedinice	Vremenska odrednica	Količina	Napomena
1.	2. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	2.3. Statistička izvješća	ISKAZI o stanju opće pučke škole u Babinoj Gredi 1921./1922. –1940./1941.	1921. - 1941.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	2. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	2.3. Statistička izvješća	PODACI o nastavnicima i učenicima opće pučke škole u Babinoj Gredi 1934./1935. školska godina	1934. - 1935.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	2. PEDAGOŠKA DOKUMENTACIJA	2.3. Statistička izvješća	GODIŠNJI BROJIDBENI PODACI o pučkim školama NDH s prilogom 1940./1941. –1943./1944.	1940. - 1944.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji

Signatura serije: HR-DASB-109/3

Naslov: Osnovna škola Babina Greda

Naziv serije: GRAĐEVINSKA DOKUMENTACIJA

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa: 1929. – 1937.

Razina opisa: Seriya

Količina: 1 svežnjic

Br. teh. jedinice	Seriya	Podseriya	Sadržaj inventarne jedinice	Vremenska odrednica	Količina	Napomena
1.	3. GRAĐEVINSKA DOKUMENTACIJA	3.1. Gradnja škole	Dokumentacija o izgradnji, dogradnji i proširenju školskog prostora 1929. – 1931. godina 1934. – 1937. godina	1929. - 1937.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	3. GRAĐEVINSKA DOKUMENTACIJA	3.2. Gradnja školskog kupatila	Dokumentacija o gradnji, školskog kupatila 1931. – 1934. godina	1931. - 1934.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji

HR-DASB-109 OSNOVNA ŠKOLA BABINA GREDA

Signatura serije: HR-DASB-109/4

Naslov: Osnovna škola Babina Greda

Naziv serije: DOKUMENTACIJA KOJA SE ODNOSI NA OSTALE
DJELATNOSTI ŠKOLE

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa: 1928. – 1935.

Razina opisa: Serija

Količina: 1 svežnjic

Br. teh. jedinice	Serija	Podserija	Sadržaj inventarne jedinice	Vremenska odrednica	Količina	Napomena
1.	3. DOKUMENTACIJA OSTALIH DJELATNOSTI ŠKOLE		<ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje građanskih škola u većim mjestima, 1928.g. - Nedostaci na školama, 1928. godina - Analfabetski tečaj, 1930., 1931. godina - Preporuka za nabavu knjiga u školsku knjižnicu 1928. – 1930., 1935. g. - Zdravstvena predavanja održana u školskom prostoru, 1929., 1933. - Uvođenje radio aparata po osnovnim školama, 1930. godina - Predstavka u akciji za podizanje učiteljskog doma u Sarajevu, 1931. godina - Preporuka za pojačanim mjerama sigurnosti u školama, 1934. godina - «Dozvolnica» za prikupljanje sredstava za izgradnju Prosvjetnog doma, 1935. godina - Odluka br. 11991/35. vezano za ime ANTUN CIRAKI, 1935. godina - Pravopisna uputstva, - bez datuma i godine 	1928. - 1935.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji

HR-DASB-109 OSNOVNA ŠKOLA BABINA GREDA

Signatura serije: HR-DASB-109/5

Naslov: Osnovna škola Babina Greda

Naziv serije: FINANCIJSKA DOKUMENTACIJA

Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa: 1927. – 1938.

Razina opisa: Serija

Količina: 1 svežnjic

Br. teh. jedinice	Serija	Podserija	Sadržaj inventarne jedinice	Vremenska odrednica	Količina	Napomena
1.	5. FINANCIJSKA DOKUMENTACIJA	5.1. Završni računi	ZAVRŠNI RAČUNI 1929., 1931., 1933.- 1938.	1929. - 1938.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	5. FINANCIJSKA DOKUMENTACIJA	5.2. Blagajničko poslovanje	BLAGAJNIČKO POSLOVANJE - školski proračun, štednja u trošenju budžeta, nagrade za održavanje nastave i druga dokumentacija financijskog sadržaja 1927.- 1931., 1933., 1935., 1936. godina	1927. - 1936.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji
1.	5. FINANCIJSKA DOKUMENTACIJA	5.3. Ostala financijska dokumentacija	OSTALA FINANCIJSKA DOKUMENTACIJA -tiskanje časopisa Istorijskog društva u Novom Sadu -potraživanje za naplatu -režijski troškovi (za ogrijev) -poslovanje školske blagajne -nabava tiskanica i školskih knjiga 1928., 1930., 1931., 1934., 1936. - 1938. Godina	1928. - 1938.		Sva dokumentacija se nalazi u 1 kartonskoj kutiji